

УДК 34.09.57.03.615.03

Інна Тимофіївна ЛАРІОНОВА,

*старший викладач кафедри тактичної та тактико-спеціальної
підготовки факультету № 3 Харківського
національного університету внутрішніх справ;*

Надія Василівна СЛЮСАР,

*доцент кафедри мікробіології, фармакології та гігієни тварин
факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Подільського державного аграрно-технічного університету*

ПОКРАЩЕННЯ РОБОТИ КІНОЛОГІЧНИХ СЛУЖБ І ЗДОРОВ'Я СЛУЖБОВИХ СОБАК У ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

На сьогоднішній день посади кінолога є: в поліції, судово-слідчих підрозділах, в готелях і притулках для тварин тощо. Хороший кінолог, насамперед, добрий психолог, який вміє працювати не тільки із собаками, але й з людьми. У підрозділах національної поліції, Прикордонної служби та в інших правоохоронних органах дана професія є досить необхідною.

В Україні функціонує кінологічна Спілка України яка проводить курси для кінологів, а із 27.08.2016 у Центрі, утвореному на базі Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення Державної фіскальної служби, вирішено готувати команди для митниці, поліції, прикордонної та пенітенціарної служб, що покращить ситуацію із забезпеченням даними фахівцями та підвищить їх професійний рівень [1].

Обов'язки відомчого кінолога залежать від того, в якому підрозділі і за якою спеціальністю він працює. Це може бути розшукова служба: пошук наркотиків чи вибухових речовин, пошук постраждалих через надзвичайні ситуації, конвоювання, патрулювання і т.д.

Згідно наказу Міністерства внутрішніх справ України від 24 травня 2017 року № 442 Про затвердження Концепції розвитку кінологічних служб центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ, та Національної гвардії України до 2020 року Утримання службових собак у підрозділах охорони кордону та забезпечення здійснюється з дотриманням вимог Законів України «Про ветеринарну медицину» та «Про захист тварин від жорстокого поводження» і містить

комплекс заходів, спрямованих на забезпечення фізіологічних потреб організму, підтримання високої працездатності собак та запобігання їх захворюванням [2; 3].

Службові собаки в органах та їх підрозділах тримаються в спеціально обладнаних містечках для утримання службових собак. Огляд собак проводиться щодня, а також перед і після їх використання на службі. Під час щоденного огляду увага звертається на загальний стан собаки, вгодованість, стан очей, вух, ротової порожнини, носа, лап, шерстяного покриву. У разі виявлення під час огляду собаки ознак захворювання, інспектор-кінолог доповідає про це безпосередньому начальнику, інформує службу ветеринарної медицини та діє за її рекомендаціями. Вигулювання собак проводиться 2–3 рази на день у час встановлений розпорядком дня. Тривалість кожного вигулювання має бути не менше 15 – 20 хвилин. Під час групового вигулювання собак кожному спеціалісту визначається окрема ділянка місцевості. Собаки вигулюються на довгому повіді або без нього, агресивні – у намордниках. Отже, собак необхідно утримувати (купати, чистити, вигулювати) згідно чіткого дотримання ветеринарно-санітарних вимог.

Згідно наказу № 442 годування службових собак здійснюється відповідно до Норм годування штатних тварин військових частин, закладів, установ і організацій Збройних Сил, інших військових формувань, структурних підрозділів Державної спеціальної служби транспорту, органів і підрозділів Національної поліції, цивільного захисту та установ кримінально-виконавчої служби (далі – Норми годування), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2001 року № 1348. За найменшого порушення норм годівлі у собак, найчастіше, можуть виникати хвороби шлунку і кишковика (гастрити, гастроентерити, ентероколіти, гастроентероколіти, тощо). Собаки хворіють через сильні стреси та інше. У випадку поранень чи хвороб, службових собак консультує і фахово лікує лікар ветеринарної медицини та вирішує про «профпридатність» тварини [2; 3].

Працівники кінологічних служб зобов'язані постійно підвищувати і покращувати свій професійний рівень через відвідування занять по підвищенню свого кваліфікаційного рівня. Спеціальна підготовка інспекторів-кінологів із службовими собаками в органах здійснюється під час настановчих і навчально-методичних зборів, самостійної підготовки, тренувань службових собак, змагань серед інспекторів-кінологів та під час проведення дня кінолога.

У місті Харкові у кінологічному центрі вчать собак служити в поліції. Тварини здатні нюхати наркотики і вибухівку, вони знаходять зниклих людей і спасають сотні життів. Тут утримують і навчають німецьких і бельгійських вівчарок, лабрадорів, спанієлів, доберманів. Кінологи центру вважають, що навчити можна собак різних порід, але маленькі і не пристосовані до нашого клімату тварини не можуть виконувати складні завдання. Тому можна зробити висновки щодо можливості тієї чи іншої собаки служити у відповідному підрозділі. Виходячи із знань анатомо-фізіологічних властивостей і можливостей різних порід собак вважається, що доберману і ротвейлеру важко ходити зимою по снігу, йому холодно. Спанієль може йти по сліду, але маленькі ніжки по глибокому снігу не зможуть йти, а німецька вівчарка найкраще пристосована до нашого клімату.

За словами працівників кінологічних служб, з початком бойових дій на сході, попит на службових собак підвищився в рази, особливо, майже у двічі, зросла необхідність у собаках, які шукають вибухові засоби і зброю. Проте, на першу лінію правоохоронців із собаками не відправляють. Вони допомагають оперативникам виконувати завдання по пошуку заборонених матеріалів [4].

Список бібліографічних посилань

1. Полицейские-кинологи патрульно-постовой службы УМВД России по г. Челябинску провели показательные занятия по практическому применению служебных собак // Главное управление МВД России по Челябинской области : сайт URL: <https://74.xn--b1aew.xn--p1ai/news/item/7217833> (дата звернення: 08.10.2018).

2. Про затвердження Інструкції з організації службової кінології в Національній гвардії України : наказ МВС України від 05.08.2014 № 772 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1213-14> (дата звернення: 08.10.2018).

3. Про організаційне забезпечення діяльності МВС України з підтримання миру і безпеки : наказ МВС України від 07.12.2003 № 1490 // Ліга:Закон : правовий портал. URL: <https://ligazakon.net/document/full/reg8876> (дата звернення: 08.10.2018).

4. Прес-центр АТО до Дня кінолога виклав відео про службових собак на фронті // 5.ua. Перший український інформаційний телеканал. 02.04.2016. URL: <https://www.5.ua/suspilstvo/prestsentr-ato-do-dnia-kinoloha-vyklav-video-pro-sluzhbovykh-sobak-na-fronti-110433.html> (дата звернення: 08.10.2018).

Отримано 26.10.2018

